

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/96/2020
Identifikačné číslo spisu: 5714213354
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5714213354.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. S. Š., bývajúcej v Č., S.. V. Š. XXXX/X, zastúpenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom v Čadci, Potočná 2835/1A, IČO: 36 866 849, proti žalovanej Z.-K. N..V.Q., so sídlom v K. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpenou AK JUDr. Repáš a partneri, s.r.o., so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 25, IČO: 50 711 776, o 4 791,54 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 7C/89/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 3. októbra 2019 sp.zn. 9Co/71/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva voči žalobkyni nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. septembra 2018, č.k. 7C/89/2015-288 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa proti žalovanej domáhala zaplatenia 4 791,54 € s 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 791,54 € od 4. októbra 2014 do zaplatenia spolu s náhradou trov konania z dôvodu nekvalitne vykonanej opravy prevodovky motorového vozidla (ďalej len „prevodovky“) a v tejto súvislosti vynaložených nákladov žalobkyňou: a/ 2 605,12 € za vypracovanie znaleckého posudku na posúdenie vykonanej opravy, b/ 180,38 € ako cestovné z P. a späť (5 ciest), c/ 2006,04 € (1960 € + 46,04€ ako cena za opravu prevodovky zaplatená žalovanému a ako cena za inštaláciu softvéru riadiacej jednotky zaplatená autorizovanému servisu). Žalobkyňa žalobou uplatnený nárok kvalifikovala po právnej stránke ako nárok na náhradu škody (§ 415 a § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd vychádzal z toho, že právna kvalifikácia je vecou súdu, nárok žalobkyne z hľadiska tvrdených i ňou preukázaných skutočností neposudzoval ako náhradu škody ale ako nároky zo zodpovednosti za vady nesprávne opravenej veci na základe zmluvy o oprave vecí, podľa ktorej mala žalobkyňa (ako objednávateľka) právo na vykonanie opravy prevodovky a žalovaná (ako zhotoviteľka) právo na zaplatenie ceny za vykonanú opravu prevodovky. Žalobkyňa v záručnej dobe v trvaní 6 mesiacov si voči žalovanej uplatnila len nárok na odstránenie vady, čo sa nestalo a preto žalobkyňa mohla uplatniť v záručnej dobe (plynúcej od 13. júna 2013) právo na zrušenie zmluvy alebo právo na primerané zníženie ceny za opravu prevodovky, tieto práva v záručnej dobe uplatnené neboli. Nároky zo

zodpovednosti za vady zanikli, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby. Podľa názoru súdu prvej inštancie „v takom prípade však nemožno suplovať právo zo zodpovednosti za vady právom na náhradu škody.“ Oba inštitúty sú založené na rozdielnych predpokladoch ich vzniku, majú iný účel. Objednávateľ nemôže požadovať náhradu škody za vadne poskytnuté plnenie z titulu náhrady škody a naopak (R 12/1989). Majetková ujma, ktorá spočíva vo vade vykonanej oprave (t.j. vo vadnosti poskytnutého plnenia), je napravitelná len v rámci zodpovednosti za vady. Nárok na náhradu nákladov potrebných k odstráneniu vady je nárokom zo zodpovednosti zhotoviteľa za vady vykonanej opravy, nemožno sa ich domáhať z titulu náhrady škody (25 Cdo 1618/2001). Žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného konania.

2. Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 3. októbra 2019 sp. zn. 9Co/71/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správnym právnym záverom. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takom prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani žalobkyňa v odvolaní neuviedla skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, argumentujúc tým, že odvolací súd vyslovil nesprávny právny záver, že žalobkyňa si uplatnila nárok zo zodpovednosti za vady a nie nárok zo zodpovednosti za škodu. Mala zato, že si žalobou správne uplatnila nárok zo zodpovednosti za škodu, v tejto súvislosti formulovala právnu otázku: „či nárok uplatnený žalobou je nárokom zo zodpovednosti za škodu alebo sa jedná o nárok uplatnený titulom zodpovednosti za vady?“ Dovolateľka sa odvolala na znenie § 510 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého uplatnenie nároku zo zodpovednosti za vady nevylučuje nárok na náhradu škody, ktorá z vady vznikla. Odkázala i na judikát R 34/2004 v ktorom sa mimo iného uvádza, že „V súvislosti s poskytnutím vadného plnenia, ktoré bolo príčinou vzniku škody, prichádza do úvahy vznik zodpovednosti za škodu podľa § 420 a následne obč. zákonníka.“ Na podporu svojej argumentácie označila i názory odbornej spisby: Círák, J., Mazák, J., a ďalší: Občiansky zákonník, Veľký komentár, 2011, Eurokodex, s. 1433 („Zo zodpovednosti za škodu môžu vzniknúť práva zhodné so zodpovednosťou za vady, ale aj práva odlišné, ktoré na základe zodpovednosti za vady nemožno uspokojiť. Takto vzniknutá škoda nemôže byť riadne krytá niektorým nárokom zo zodpovednosti za vady, ale musí byť riadne uplatnená v režime zodpovednosti za škodu.“); Krajčo, J.: Občiansky zákonník pre prax, komentár, Eurounion, Bratislava, 2105, s. 2196 („V prípade zodpovednosti za vady táto je daná vtedy, ak dlžník nesplnil povinnosť riadne a včas, pričom zodpovednosť za škodu vzniká ako dôsledok vyššie uvedeného vadného plnenia.“). Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne včas nevyjadrila, dovolací súd preto na jej vyjadrenie v zmysle § 436 ods. 3 veta druhá CSP, neprihliadal.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a

náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

7. Dovolací súd považuje za potrebné tiež zdôrazniť aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie nového sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

8. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadnú právnu otázku dovolací súd ešte neriešil (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

9. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, uviesť ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017 z 22. februára 2018).

10. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

11. Pred posúdením samotného „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) dovolací súd opakovane uvádza, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

12. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácii na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4 Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018).

13. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd.

14. Vo vzťahu k dovolacej námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi

dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to od otázky: „či nárok uplatnený žalobou je národom zo zodpovednosti za škodu alebo sa jedná o nárok uplatnený titulom zodpovednosti za vady?“

15. Dovolateľkou namietané nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom formulované do vyššie uvedenej otázky nespĺňa kritéria vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovení § 431 až § 435 CSP, lebo dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ani na prehodnotenie vykonaných dôkazov.

15.1. Žalobca (sporová strana) nie je povinný uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože toto je vecou súdu. Súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou uvedenou v žalobe a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a zistený skutkový stav dopadajú (5Cdo 196/2009, 6Cdo 198/2019 a iné). Posúdenie konkrétnych skutkových okolností danej veci ohľadom právnej kvalifikácie žalobou uplatneného nároku v súdnom spore sa týka hodnotenia konkrétnych skutkových zistení v procese dokazovania.

15.2. Z toho plynie záver, že dovolateľka dovolaním neformulovala právnu otázku, ktorú je potrebné riešiť. V podstate namietala nezohľadnenie takých tvrdených a podľa jej názoru i preukázaných skutkových okolností prípadu uvedených už v žalobe, ktoré odôvodňovali posúdenie žalobou uplatneného nároku súdom ako náhradu škody. To, že určujúcimi, pri ňou nastolenej otázke, sú konkrétne skutkové okolnosti prípadu dovolateľka deklaruje súvislosťou medzi záverom o nevyriešení jej otázky dovolacím súdom s „okolnosťami tohto konkrétneho prípadu.“ Je zrejmé, že dovolateľka v skutočnosti súdom vyčíta nedostatky rýdzo skutkovej (nie právnej) povahy. Správnosť riešenia otázok skutkovej povahy dovolací súd neposudzuje, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); nesprávne zistenie skutkového stavu nezakladá prípustnosť dovolania.

15.3. Vyhodnotenie (ne)existencie určitých skutkových zistení ohľadom žalobou uplatneného práva, spravidla býva výsledkom posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Právna kvalifikácia v spore uplatneného práva (v tomto prípade práva na zaplatenie peňažného nároku) bola založená na zohľadnení individuálnych skutkových okolností, na ktorých stojí žaloba žalobkyne, nemôže byť považovaná za pravidlo pre iné (teda odlišné) prípady. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b/ CSP zo širších hľadísk je tiež to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto individuálnej otázky (akou je subsumpcia individuálnych skutkových okolností pod príslušnú hmotnoprávnu normu) sa spravidla ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

16. Argumentácia dovolateľky v dovolaní nie je konzistentná pokiaľ stojí na tvrdení, že ňou nastolená právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená a zároveň k jej správne riešenie označuje judikatúru súdu R 34/2004, cituje text z obsahového hľadiska inak bezrozpornej právnej normy (§ 510 Občianskeho zákonníka) a podporne sa odvoláva na zhodné závery odbornej spisby, čo sú argumenty prezradzujúce skôr odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd môže len konštatovať, že dovolateľka nevymedzila dovolací dôvod spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, preto dovolací súd jej dovolanie odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. f/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

18. Je vhodné ešte pripomenúť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Dovolací súd už opakovane uviedol, že v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo

predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli pri svojej argumentácii, že ide o právnu otázku.

18.1. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd, pretože ak by k tomu pristúpil, dopustil by sa procesne neprípustného dovolacieho prieskumu, ktorý by bol (všeobecne) v zjavnom rozpore s koncepciou právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, nastolenou prijatím aktuálneho procesnoprávneho predpisu (Civilného sporového poriadku), a zároveň takýto neprípustný dovolací prieskum by sa priechil i cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017).

19. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.